

ANALIZA BROJA SATI VJEŽBI NJEMAČKOG JEZIKA NA PREDDIPLOMSKOM STUDIJU GERMANISTIKE

GERIENA KARAČIĆ
NADA BRATANIĆ
Sveučilište u Zadru
Odjel za germanistiku

UDK: 372.881.111.2:378.4>(4-67 EU:497.5)

Stručni članak
Professional article

Primljeno

: 2015-12-10

Received

SAŽETAK

U radu se prikazuju rezultati istraživanja usporedbe broja sati za obvezne vježbe njemačkog jezika na preddiplomskim studijima germanistike u Hrvatskoj i nekoliko odabranih sveučilišta u Francuskoj, Italiji, Mađarskoj, Nizozemskoj i Poljskoj. Istraživanje je prošireno anketom provedenom među studentima germanistike u Zadru o broju sati vježbi njemačkog jezika, korisnosti kolegija te samoprocjeni o napretku za pojedine jezične vještine. Cilj je istraživanja utvrditi treba li smanjiti ili povećati broj sati za vježbe njemačkog jezika na preddiplomskom studiju germanistike u Zadru. Rezultati istraživanja pokazuju razlike u broju sati na temelju različitosti u organizaciji studija te dovode do zaključka da se postojeći broj sati treba zadržati.

KLJUČNE RIJEČI: *germanistika, preddiplomski studij, samoprocjena, vježbe njemačkog jezika.*

ANALIZA BROJA SATI VJEŽBI NJEMAČKOG JEZIKA NA PREDDIPLOMSKOM STUDIJU GERMANISTIKE

Usporedba pojedinih germanistika u Europskoj uniji

Prije deset godina, u akademskoj godini 2005./2006., Odjel za germanistiku na Sveučilištu u Zadru započeo je s izvođenjem 1. godine reformiranog preddiplomskog studija germanistike. U okviru tog studija izvode se vježbe njemačkog jezika kao obvezni kolegij na sve tri godine. U potrazi za odgovorom treba li studentima omogućiti više ili manje sati vježbi njemačkog jezika među studentima druge godine preddiplomskog studija provedena je anketa u ljetnom semestru akademske godine 2014./2015. Uz to je istražen i uspoređen broj sati na preddiplomskim studijima germanistike u Osijeku, Rijeci i Zagrebu te dodatno još na deset studija germanistike u Francuskoj, Italiji, Mađarskoj, Nizozemskoj i Poljskoj. Budući da svaka zemlja ima svoje

specifično socijalno-kulturno okruženje i jezičnu politiku, može se očekivati da se ukupni fond sati za vježbe njemačkog jezika razlikuje.

Polazište istraživanja su vježbe njemačkog jezika koje se izvode na preddiplomskom studiju germanistike u Zadru jer je glavni cilj rada ustanoviti treba li u budućnosti ostati kod trenutnog broja sati ili taj fond treba smanjiti odnosno povećati u odnosu na ukupan fond sati po semestru, pri čemu se uzimaju u obzir postojeći ustroj preddiplomskog studija te rezultati samoprocjene studenata o stečenim znanjima i vještinama. Drugi je cilj utvrditi s kojim preddiplomskim studijem germanistike u Europi se studij germanistike u Zadru može usporediti. Predmet je istraživanja ukupna satnica obveznih kolegija koji usavršavaju znanje i vještine njemačkog jezika na preddiplomskom studiju germanistike u Hrvatskoj i drugim europskim zemljama. U to su uključeni svi kolegiji koji imaju kao cilj razvijanje jezične kompetencije u govornom i pismenom izražavanju kao što su jezične, gramatičke, lektorske, konverzacijske i prijevodne vježbe. U to nisu uključene vježbe koje su dio kolegija i u sklopu kojih se znanja stečena na predavanju usvajaju i produbljuju, kao npr. kolegij *Fonetske vježbe* koji je sastavni dio kolegija *Fonetika i fonologija*. Rezultati istraživanja mogu se koristiti za uspoređivanje kolegija pri rješavanju uvjeta za prijelaz studenata s jednog na drugo sveučilište, za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija te kao preporuka domaćim i stranim studentima pri odabiru kolegija koji u sklopu projekata mobilnosti borave na Sveučilištu u Zadru ili odlaze na druga sveučilišta.

Studenti su za vrijeme studija obvezni pohađati kolegije u sklopu kojih vježbaju i primjenjuju svoja znanja i vještine njemačkog jezika te ih usavršavaju kako bi poboljšali svoje kompetencije te tako postigli najveću moguću razinu znanja njemačkog jezika kao "iskusni korisnici" (ZEROJ, 2005: 24). Dok Zajednički europski referentni okvir za jezike (2005.) sadrži opisivače za svaki stupanj i za svaku vještinu pojedinačno, nema podataka o tome koliko sati je potrebno da bi se postigao određeni stupanj znanja.

ANALIZA VJEŽBI NJEMAČKOG JEZIKA

Preddiplomski studiji germanistike u Hrvatskoj

Germanistika se u Hrvatskoj može studirati u Zadru, Zagrebu, Osijeku i Rijeci. Sva četiri sveučilišta izvode dvopredmetni studij germanistike, a u Osijek se izvodi i jednopredmetna germanistika. U analizi uspoređena je satnica vježbi njemačkog jezika na dvopredmetnim studijima. Usporedba pokazuje da su na germanistici u Zadru (<http://www.unizd.hr/Default.aspx?alias=www.unizd.hr/njemacki&>) vježbe njemačkog jezika obvezne u svim semestrima preddiplomskog studija te se izvode na kolegijima *Njemačke jezične vježbe* i *Jezične vježbe*. Na početku reformiranog studija ova dva

kolegija izvodila su se kao jedan kolegij pod nazivom *Njemačke jezične vježbe* s dva izvoditelja i zajedničkom ocjenom koja je obuhvaćala nastavu i ocjenu domaćeg i stranog lektora. Od akademske godine 2013./2014. odlukom Stručnog vijeća odjela razdvojen je kolegij kako bi domaći i strani lektor mogli samostalno izvoditi nastavu i ocjenjivati studente. Prema tome studenti od prvog do četvrtog semestra pohađaju ukupno šest sati vježbi tjedno, a u petom i šestom semestru po četiri sata vježbi.

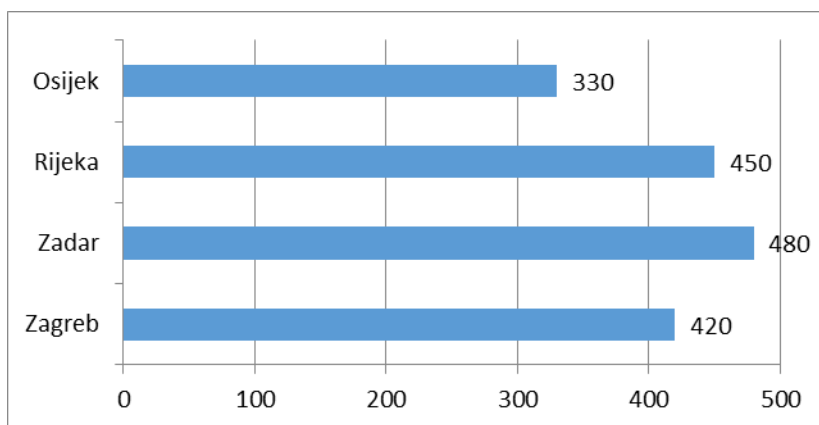
Preddiplomski studij germanistike:	Osijek	Rijeka	Zadar	Zagreb
1. semestar	4	6	6	6
2. semestar	4	6	6	6
3. semestar	4	4	6	4
4. semestar	4	6	6	4
5. semestar	3	4	4	4
6. semestar	3	4	4	4
ukupno:	22	30	32	28

Tablica 1: Tjedni broj sati vježbi njemačkog jezika na preddiplomskom studiju

Kad se usporede kolegiji na kojima se u Zadru izvode vježbe njemačkog jezika s druge tri germanistike u Hrvatskoj, uočavaju se razlike u satnici, ali i u nazivima kolegija na kojima se izvode vježbe njemačkog jezika. Tako se na germanistici u Zagrebu (<http://www.ffzg.unizg.hr/german>) usavršava njemački jezik od prvog do četvrtog semestra na kolegijima *Suvremeni njemački jezik I do IV*, a u petom i šestom semestru na kolegijima *Receptivna i produktivna tekstna kompetencija I i II*, s time da se u prva dva semestra vježba po šest sati tjedno, a od trećeg do šestog semestra po četiri sata tjedno. Treba naglasiti da je odlukom Fakultetskog vijeća Filozofskog fakulteta u Zagrebu iz 2012. promijenjen oblik nastave u odnosu na akreditaciju iz 2005. te se prema tome u prvom i drugom semestru preddiplomskog studija nastava umjesto dosadašnjih šest sati vježbi odvija u obliku četiri sata vježbi i dva sata seminara, u trećem i četvrtom semestru umjesto četiri sata vježbi u obliku dva sata vježbi i dva sata seminara, a u petom i šestom semestru umjesto četiri sata vježbi u obliku jedan sat vježbi i tri sata seminara. Budući da na temelju izvedbenih planova (<http://www.ffzg.unizg.hr/german>) za navedene kolegije nije razvidna razlika studentskih obveza, uzet je za ovo istraživanje onaj oblik nastave koji je bio prije izmjene akreditacije. Analiza germanistike u Osijeku (<http://www.ffos.unios.hr/germanistika>) i Rijeci (<http://www.ffri.uniri.hr/hr/odsjeci-i-katedre/germanistika.html>) pokazuje da su nazivi kolegija *Jezične vježbe I do VI* svih šest semestara identični, ali je tjedna satnica različita. Zapaža se da germanistika u Rijeci u prvom i drugim semestru

preddiplomskog studija dodatno još ima obvezne kolegije *Gramatičke jezične vježbe I i II*.

Analiza satnice obveznih vježbi njemačkog jezika na dvopredmetnom preddiplomskom studiju germanistike u Hrvatskoj pokazuje da se broj sati razlikuje te da se kreće od tri do šest sati po semestru iz čega proizlazi da se po semestru, prosječno poučava pet sati tjedno, što je ujedno i prosjek na germanistici u Zadru.

Tablica 2: Ukupan broj sati na preddiplomskom studiju

Kad se na preddiplomskom studiju ukupan broj sati po semestrima zbroji te usporede sva četiri preddiplomska studija germanistike u Hrvatskoj, raspon ukupnog broja sati na cjelokupnoj preddiplomskoj razini kreće se od 330 do 480 sati, što je prosječno 420 sati. Najmanji fond sati ima germanistika u Osijeku s ukupno 330 sati, nakon toga slijedi Zagreb s 420 sati, pa Rijeka s 450 sati, a najveći broj sati ima germanistika u Zadru s ukupno 480 sati, kao što je vidljivo iz tablice 2.

Ukupan broj sati treba promatrati u usporedbi s činjenicom da je u Hrvatskoj u osnovnim školama samo jedan jezik obvezan, a drugi je izborni što je najčešće njemački jezik (Häusler i Karačić, 2006.). Uz to treba uzeti u obzir da sveučilišta samostalno odlučuje s kojom se razinom znanja jezika studenti upisuju na preddiplomski studij germanistike te da bi studenti prema ishodima učenja analiziranih kolegija preddiplomski studij trebali završiti s C razinom kao iskusni korisnici njemačkog jezika (ZEROJ, 2005.).

PREDDIPLOMSKI STUDIJI GERMANISTIKE U INOZEMSTVU

Istraživanje je u drugom dijelu prošireno na analizu deset odabranih studija njemačkog jezika koji se nalaze u zemljama koje su kao i Hrvatska članice Europske unije te osim toga graniče s njemačkim govornim područjem. Studiji germanistike koji su istraženi odabrani su prema kriteriju dostupnost i preglednost podataka na mrežnim stranicama inozemnih sveučilišta. Ti su podatci o početnoj razini znanja njemačkog jezika pri upisu i očekivanoj razini na kraju preddiplomskog studija navedeni za one germanistike koje su bile dostupne na internetu. Za ovo istraživanje analizirani su odabrani preddiplomski studiji germanistike u Francuskoj, Italiji, Poljskoj, Mađarskoj i Nizozemskoj.

Francuska

Studenti koji u Francuskoj žele studirati jezik mogu na preddiplomskom studiju birati između LEA (*Langues Etrangères Appliquées*) i LLCE (*Lettres, langues, et civilisations étrangères*), pri čemu se na preddiplomskom studiju LEA studiraju strani jezici u primjeni. Ovaj studijski program koji je ponuđen na gotovo svim francuskim sveučilištima omogućuje studiranje jednog ili dva strana jezika u kombinaciji s nekim drugim predmetom npr. kao što je pravo ili ekonomija. Studenti koji završe ovaj program mogu raditi u turizmu ili u službama za međunarodne odnose. Međutim, studenti koji na diplomskom studiju žele studirati za nastavnike ili prevoditelje trebaju na preddiplomskom studiju upisati LLCE (*Lettres, langues, et civilisations étrangères*). Riječ je o preddiplomskom studiju na kojem je u središtu jedan određeni jezik te se studira njegov jezik, književnost i kultura.

Na Sorboni u Parizu ponuđen je studijski program LLCE za njemački jezik (<http://vof.paris-sorbonne.fr/fr/index.html>). Istraživanjem ovog studija njemačkog jezika ustanovljeno je da su vježbe njemačkog jezika u svim semestrima obvezne te da studenti na preddiplomskom studiju pohađaju ukupno 680 sati, što je znatno više sati vježbi njemačkog jezika nego 480 sati na germanistici u Zadru.

Italija

Studenti u Italiji studiraju njemački jezik na germanistici ili u okviru studija stranih jezika. U Bologni i Milanu studira se njemački jezik u okviru preddiplomskog studija stranih jezika i kulture. Studenti biraju čiji će jezik i kulturu studirati, a među ponuđenim jezicima je i njemački jezik. U Bologni (<http://corsi.unibo.it/Laurea/LingueLetteratureStraniere/Pagine/default.aspx>) se u studijskom programu *Studij stranih jezika i književnosti (Laurea in Lingue e letteratura straniere)* na svim godinama preddiplomskoga studija pohađa kolegij *Njemački jezik i lingvistika 1-3 (Lingua e linguistica tedesca 1-3)* koji obuhvaća 30 sati predavanja i 30 sati vježbi po semestru. Prema tome studenti

na tom preddiplomskoj studiju pohađaju ukupno 180 sati vježbi njemačkog jezika. Za razliku od Milana (http://www.studiumanistici.unimi.it/index_ITA_HTML.html), gdje studenti na *Odjelu za strani jezik i književnost (Dipartimento di lingue e letterature straniere)* biraju dva strana jezika koja će studirati. Oni koji su se odlučili za studiranje njemačkog jezika pohađaju vježbe njemačkoga jezika u okviru kolegija *Njemački jezik (Lingua tedesca)* kojeg slušaju po godini 100 sati što je ukupno 300 sati vježbi na preddiplomskom studiju.

Studenti koji u Italiji žele studirati germanistiku mogu to učiniti u Firenci (<http://www.lisi.unifi.it/vp-153-studi-italo-teseschi.html>). Oni primaju studente s početnim i s naprednim znanjem njemačkog jezika. Studenti koji su na početnom stupnju njemačkog jezika imaju obvezno šest sati tjedno temeljnih kolegija vježbi njemačkog jezika. Međutim, studenti koji su na naprednom stupnju imaju također šest sati vježbi tjedno, od toga četiri sata temeljnih kolegija vježbi i obvezno još dva sata tjedno vježbi koje biraju između vježbi gramatike i vježbi jedne od jezičnih vještina (slušanje, čitanje, govorenje ili pisanje). Od trećeg semestra nadalje satnica za vježbe njemačkog jezika jednaka je za studente koji su se upisali s početnim i one koji su se upisali s naprednim stupnjem njemačkog jezika. Na drugoj i trećoj godini pohađaju obje skupine studenata četiri sata tjedno vježbe njemačkog jezika, pri čemu svi pohađaju dva sata vježbi temeljnih kolegija, a dva sata odabiru vježbanje gramatike, prijevoda ili jednu od jezičnih vještina. Tako da u okviru preddiplomskog studija germanistike u Firenci studenti ukupno pohađaju 420 sati vježbi njemačkog jezika. Istraživanje studiranja njemačkog jezika u Italiji pokazuje da se znatno razlikuje ukupan broj sati vježbi njemačkog jezika na studiju stranih jezika i culture, gdje se njemački može izabrati kao jedan od jezika te studija germanistike, gdje je ustanovljeno da ukupan broj sati na germanistici u Firenci odgovara prosječnom broju sati vježbi u Hrvatskoj.

Mađarska

Na sveučilištu Károli Gáspár (<http://www.kre.hu/btk/index.php/ba-kepzesek/3germanisztika-nemet-nyelv-es-irodalom-ba.html>) izvodi se studij germanistike, gdje se na preddiplomskoj razini ukupno pohađa 420 sati vježbi njemačkog jezika u sklopu kojih se već u trećem i četvrtom semestru studenti specijaliziraju te imaju prijevodne vježbe za pravo, ekonomiju, medije i znanost. Za usporedbu: prijevodne vježbe na germanistici u Zadru ponuđene su tek na diplomskom studiju. Na sveučilištu Károli Gáspár je osim toga germanistika ponuđena i kao studijski predmet sa skraćenim vremenom studiranja tzv. B predmet s ukupno 300 sati vježbi njemačkog jezika.

Sveučilište u Miskolcu (<http://www.mfi.uni-miskolc.hu/>) također pruža nekoliko mogućnosti studiranja njemačkog jezika. Na preddiplomskoj razini može se studirati njemački jezik i književnost kao A predmet ili kao B predmet

koji se studira četiri semestra. Na diplomskom studiju ponuđen je jedino nastavnički smjer za njemački jezik, s time da se na tom sveučilištu može upisati i studij njemačkog jezika za nastavnike u osnovnim školama u trajanju od 5 godina (4 + 1) ili za nastavnike njemačkog jezika u srednjim školama u trajanju od šest godina (5+1). Na preddiplomskom studiju njemačkog jezika i književnosti studenti od prvog do šestog semestra pohađaju ukupno 420 sati obveznih vježbi njemačkog jezika što se podudara s prosjekom vježbi njemačkog jezika na germanistikama u Hrvatskoj.

Nizozemska

Sveučilišni studij u Nizozemskoj razlikuju dva načina obrazovanja. S jednim načinom stječe se usko, specijalizirano obrazovanje, a s drugim široko, multidisciplinarno. Sve više sveučilišta odlučuje se za multidisciplinarni način obrazovanja. Za preddiplomske studije karakteristično je da je vrlo malo izbornosti te da prevladavaju obvezni kolegiji kako bi svi studenti stekli ista temeljna znanja (<http://info.studielink.nl/de/studenten/onderwijsinstellingen/Pages/universiteiten.aspx>.)

Njemački jezik i kultura može se studirati na sveučilištu u Leidenu (<http://www.studereninleiden.nl/studies/info/duitse-taal-encultuur/bacheloropleiding/>). Studenti pohađaju ukupno 120 sati obveznih vježbi njemačkog jezika od prvog do četvrtog semestra, u petom semestru moraju boraviti na inozemnom sveučilištu, a u šestom semestru nemaju obvezne vježbe. Već se na kraju trećeg semestra od studenata očekuje da su postigli jezičnu kompetenciju na razini C1 ZEROJ-a.

Drugi primjer u Nizozemskoj je Radboud sveučilište u Nijmegenu (<https://www.studiegids.science.ru.nl/2015/en/arts/prospectus/duits/course/s/>), gdje već preko 80 godina djeluje germanistika. U drugom semestru preddiplomskog studija od studenata se očekuje jezična kompetencija njemačkog jezika na razini C1. Tako da se u prvom semestru kumulativno usavršavaju sve četiri vještine, gramatika, leksik i ortografija s ukupno 150 sati. Nakon toga studenti nemaju više obvezne vježbe njemačkog jezika jer u tijeku druge godine preddiplomskog studija borave na inozemnom sveučilištu radi daljnjeg usavršavanja svoje jezične kompetencije.

Istraživanje studija njemačkog jezika u Nizozemskoj pokazuje da se nakon prve polovice preddiplomskog studija očekuje jezična kompetencija njemačkog jezika na razini B2 ili C1 prema ZEROJ-u. Drugo je obilježje da studenti za vrijeme preddiplomskog studija moraju jedan semestar boraviti u inozemstvu u Hrvatskoj je to na dobrovoljnoj osnovi i time je opravdan manji broj sati vježbi njemačkog jezika u odnosu na Hrvatsku.

Poljska

Usporedbom germanistike u Poljskoj s germanistikom u Hrvatskoj ustanovljeno je da se studenti znatno prije moraju odlučiti za smjer koji žele studirati te se u skladu s time razlikuje broj sati za obvezne vježbe njemačkog jezika.

Na sveučilištu u Poznau može se studirati germanistika (<https://amu.edu.pl/>), ali samo u kombinaciji s rusistikom. Studenti koji na Sveučilištu u Poznau studiraju njemački jezik moraju se, za razliku od studenata germanistike u Hrvatskoj, već nakon drugog semestra odlučiti za jedan studijski smjer, a ponuđeni su: Njemački jezik u javnoj komunikaciji s naglaskom na područje gospodarstva, medija i kulture; Prevođenje; Interkulturalna komunikacija te Prevođenje jezika struke. U prvom i drugom semestru koji je zajednički za sva četiri smjera studenti pohađaju i u prvom i u drugom semestru po 150 sati vježbi njemačkog jezika. Zanimljivo je da na studiju germanistike u Poznau studij germanistike mogu upisati i oni studenti koji tek počinju učiti njemački jezik, s time da je broj sati vježbi njemačkog jezika u prvom i drugom semestru znatno veći te iznosi: prvi semestar 300 sati i drugi semestar 270 sati. Taj uvećani broj sati odnosi se samo na prvi i drugi semestar te je u ostalim semestrima na svim smjerovima ostao isti za studente koji su se upisali s početnim i s naprednim znanjem njemačkog jezika. Daljnja raspodjela sati za vježbe njemačkog jezika razlikuje se ovisno o smjeru.

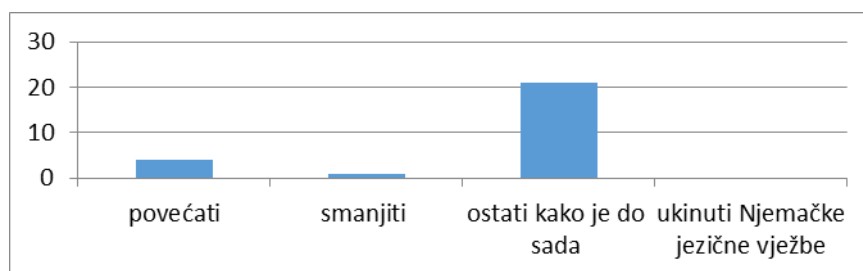
Na smjeru javne komunikacije studenti pohađaju u trećem semestru 120 sati, u četvrtom 90 sati, u petom 120 sati, te u šestom semestru 150 sati vježbi njemačkog jezika što za taj smjer iznosi ukupno 430 sati. Na prevoditeljskom smjeru ukupan broj sati za vježbe njemačkog jezika iznosi 570 sati, od toga u trećem i u četvrtom semestru pohađaju po 120 sati, u petom semestru 150 sati vježbi, a u šestom semestru 180 sati. Na interkulturalnom smjeru vježba se njemački jezik u trećem i četvrtom semestru po 120 sati, a u petom i šestom semestru po 150 sati. Prema tomu, ukupan broj sati za ovaj smjer iznosi 540 sati. Na smjeru prevođenja jezika struke pohađa se po 120 sati vježbi u trećem, četvrtom i petom semestru, a u šestom semestru čak 180 sati što ukupno iznosi 540 sati, kao i na općem prevoditeljskom smjeru. Dok se na germanistikama u Hrvatskoj, a time i na germanistici u Zadru, broj sati za vježbe njemačkog jezika na višim semestrima smanjuje, broj sati se u Poznau prema višim semestrima povećava.

Osim u Poznau germanistika se može studirati i u Gdansku. Za razliku od studija germanistike u Poznau, studenti se u Gdansku (http://fil.ug.edu.pl/studia/plany_zajec_i_studiow/filologia_germanska/plan_studiow) već pri upisu u prvi semestar preddiplomskog studija moraju odlučiti žele li studirati njemački kao nastavnički ili kao prevoditeljski smjer. Ukupan broj sati za vježbe njemačkog jezika iznosi na

nastavničkom smjeru na preddiplomskoj razini 630 sati, a na prevoditeljskom smjeru 755 sati.

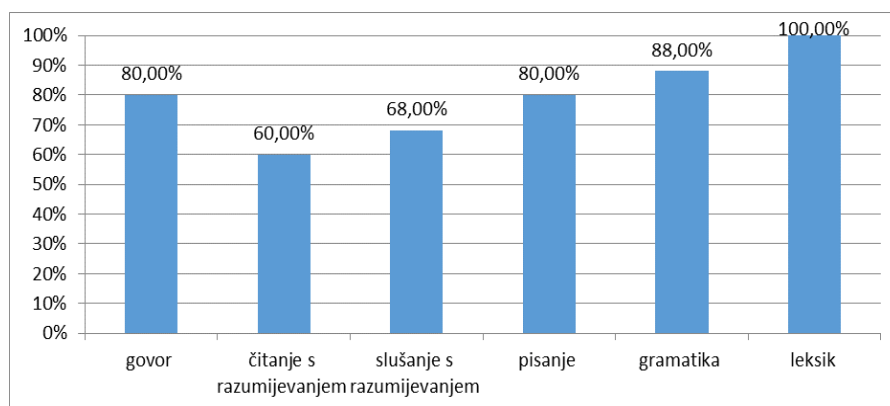
ANKETA MEĐU STUDENTIMA

Kako bi dobivene podatke povezali s iskustvom studenata koji pohađaju vježbe njemačkog jezika na studiju germanistike u Zadru, provedena je na kraju ljetnog semestra 2014./2015. anonimna anketa među studentima 4. semestra preddiplomskog studija germanistike. Pismenoj anketi pristupilo je 26 studenata od toga su 24 studentice i 2 studenta. Ispitanici predstavljaju ukupno 2/3 studenata koji pohađaju taj semestra, istodobno to su studenti koji su odslušali već 75% ukupne satnice vježbi njemačkog jezika. Prvo pitanje ankete odnosilo se na broj sati za kolegij *Njemačke jezične vježbe*. Rezultati ankete pokazuju da većina studenata (njih 81%) želi da broj sati ostane isti, 15% anketiranih osoba smatra da tjedni broj sati treba povećati, a ni jedna osoba se nije izjasnila da treba ukinuti kolegij. Jedna osoba, što je 4%, smatra da broj sati treba smanjiti. Iz priloženih rezultata može se zaključiti da su studenti zadovoljni s brojem sati za kolegij *Njemačke jezične vježbe* te da žele da broj sati ostane isti.

Tablica 3: Broj sati za kolegij *Njemačke jezične vježbe*

Studenti su u drugom pitanju ankete procijenili je li se njihov govor, čitanje i slušanje s razumijevanjem, pisanje, poznavanje gramatike i leksik poboljšao, stagnirao ili su možda čak u nekoj vještini nazadovali. Rezultati ankete pokazuju da su se prema njihovoj samoprocjeni sve vještine i sva znanja poboljšala, pri čemu se u studenata najviše poboljšao leksik, a najmanje vještina čitanja s razumijevanjem.

Tablica 4: Samoprocjena studenata o napretku jezičnih vještina i znanja

Na treće pitanje o korisnosti kolegija *Njemačke jezične vježbe* većina studenata, odnosno njih 19, odgovorila je da je kolegij izuzetno koristan, a 7 njih da je vrlo koristan. Na temelju koga se može zaključiti da je kolegij studentima koristan što potvrđuju i odgovori kod samoprocjene o napretku jezičnih kompetencija i znanja.

ZAKLJUČAK

Iz rezultata provedene ankete među studentima germanistike u Zadru proizlazi da je većina studenata zadovoljna s brojem vježbi njemačkog jezika, da su pohađanjem tih vježbi u svim vještinama i znanjima napredovali, pa prema tomu treba zadržati ukupan broj sati vježbi njemačkoga jezika.

Iz priloženih rezultata istraživanja inozemnih germanistika vidljivo je da su vježbe njemačkog jezika sastavni dio obveznih kolegija preddiplomskih studija germanistike te da se jedino razlikuju po broju ukupnih sati njihova izvođenja. Taj ukupan broj sati vježbi varira ovisno o organizaciji samog studija, tako da je umanjen ukoliko studenti jedan semestar borave u inozemstvu, studiraju istovremeno više jezika ili je već uvedena specijalizacija na preddiplomskom studiju odnosno uvećan ukoliko su studenti na početnom stupnju njemačkog jezika. Zbog toga je međusobna usporedba preddiplomskih studija germanistike jako teška, pa se jedino može zaključiti kako germanistika u Zadru ima približno sličan broj sati s germanistikom u Firenci (Italija) te Miskolcu (Mađarska).

Ovo istraživanje potaklo je i na razmišljanje treba li ubuduće povećati raznovrsnost ponude vježbi njemačkog jezika na preddiplomskom studiju germanistike u Zadru.

LITERATURA

- Eurydice (2012). Der europäische Hochschulraum im Jahr 2012: Bericht über die Umsetzung des Bologna-Prozesses, Bruxelles: Eurydice.
- Filozofski fakultet u Zagrebu, Opis programa: Preddiplomski studij germanistike,
http://www.ffzg.unizg.hr/german/cms/index.php?option=com_content&task=view&id=1520&Itemid=220 (30.01.2016.)
- Häusler, M., Karačić, G. (2006). Fremdsprachenunterricht in Kroatien zwischen 1995 und 2006, *Zagreber germanistische Beiträge*, 15 (2006.), 215-231.
- Nacionalni centar za vanjskovrednovanje, Ispitni katalog za državnu maturu u školskoj godini 2015./2016., Njemački jezik,
http://dokumenti.ncvvo.hr/Ispitni_katalozi_15-16/Hrvatski/NJE_IK_16.pdf
- Preddiplomski studij germanistike: Promjene u kurikulu od akreditacije do danas,
http://www.ffzg.unizg.hr/german/cms/index.php?option=com_content&task=view&id=1532&Itemid=237#Promjene (30.1.2016.)
- Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (ZEROJ) (2005). Zagreb: Školska knjiga.
- Die nationale Agentur für die Förderung des französischen Hochschulwesens im Ausland, die Betreuung von Studierenden und die internationale Mobilität, <http://www.allemagne.campusfrance.org/> (05.11.2015.)
- Germanistika u Firenci,
<http://www.lils.unifi.it/vp-153-studi-italo-tedeschi.html> (27.10.2015.)
- Germanistika u Osijeku,
<http://www.ffos.unios.hr/germanistika> (12.11.2015.)
- Germanistika u Poznaniu,
<http://germanistyka.amu.edu.pl/pl/> (07.11.2015.)
- Germanistika u Rijeci,
<http://www.ffri.uniri.hr/hr/odsjeci-i-katedre/germanistika.html> (12.11.2015.)
- Germanistika u Zadru,
<http://www.unizd.hr/Default.aspx?alias=www.unizd.hr/njemacki&>
 (12.11.2015.)
- Germanistika u Zagrebu,
<http://www.ffzg.unizg.hr/german> (12.11.2015.)
- Nacionalna agencija za promociju francuskog visokog obrazovanja u inozemstvu, <http://www.croatie.campusfrance.org/hr/node/59245/>
 (05.11.2015.)

- Radboud sveučilište u Nijmegenu,
<http://www.studiegids.science.ru.nl/2015/en/arts/prospectus/duits/courses/> (14.11.2015.)
- Studielink,
<http://info.studielink.nl/de/studenten/onderwijsinstellingen/Pages/universiteiten.aspx> (14.11.2015.)
- Sveučilište u Bologni,
<http://corsi.unibo.it/Laurea/LingueLetteratureStraniere/Pagine/default.aspx> (27.10.2015.)
- Sveučilište u Gdansku,
http://fil.ug.edu.pl/studia/plany_zajec_i_studiow/filologia_germanska/plan_studiow (07.11.2015.)
- Sveučilište Károli Gáspár,
 (<http://www.kre.hu/btk/index.php/ba-kepzesek/3germanisztika-nemetnyelv-es-irodalom-ba.html>) (14.11.2015.)
- Sveučilište u Leidenu, <http://www.studereninleiden.nl/studies/info/duitse-taal-encultuur/bacheloropleiding/> (14.11.2015.)
- Sveučilište u Milanu,
http://www.studiumanistici.unimi.it/index_ITA_HTML.html
 (27.10.2015.)
- Sveučilište u Miskolcu, <http://www.mfi.uni-miskolc.hu/> (16.11.2015.)
- Sveučilište u Parizu - Sorbona, <http://vof.paris-sorbonne.fr/fr/index.html>
 (05.11.2015.)
- Sveučilište u Poznanu, <https://amu.edu.pl/> (07.11.2015.)

***ANALYSIS OF THE NUMBER OF HOURS OF PRACTICE THE
 GERMAN LANGUAGE AT THE UNDERGRADUATE
 STUDY OF GERMAN***

A comparison of some German studies in the European Union

ABSTRACT

The paper presents the results of research comparing the number of hours for compulsory courses of practice the German language at the undergraduate studies of German in Croatia and a few select universities in France, Italy, Hungary, the Netherlands and Poland. Research has been expanded with the survey conducted among students of German studies in Zadar on the number of hours of practice the German language, the usefulness of the courses and the self-evaluation on the progress of individual language skills. The aim of the study was to determine whether to decrease or increase the number of hours of practice the German language at the undergraduate study of German in Zadar. The research results show differences in the number of hours on the basis of differences in the organization of study and lead to the conclusion that the current number of hours is necessary to retain.

KEY WORDS: *Germanic, undergraduate, self-assessment, exercises German.*